

ОРТАҒАСЫРЛЫҚ ХРИСТИАН ФИЛОСОФИЯСЫНДА
ҚҰДАЙ МЕН ДҮНИЕ БОЛМЫСЫ

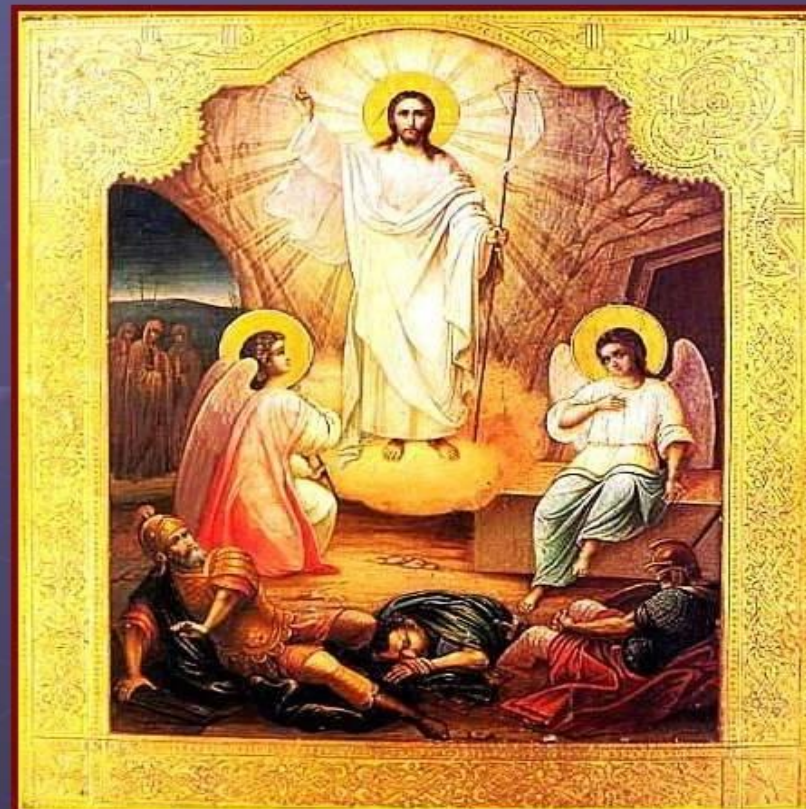
Христиан діні

Христиан дінінің пайда болу кезеңі Иса (ғ. с.)-ның туылған кезінен, яғни осы дәуіріміздің бірінші ғасырының басынан деп белгіленеді. Бірақ оның кітабы – Інжіл бірнеше ғасыр бойы жазылып, өңделіп келді. Дегенмен христиан діні - адамзат тарихындағы ең ірі діннің бірі. Ол Рим империясының шығыс бөлігінде пайда болды.

DATALIFE ENGINE
SOFTNEWS MEDIA GROUP

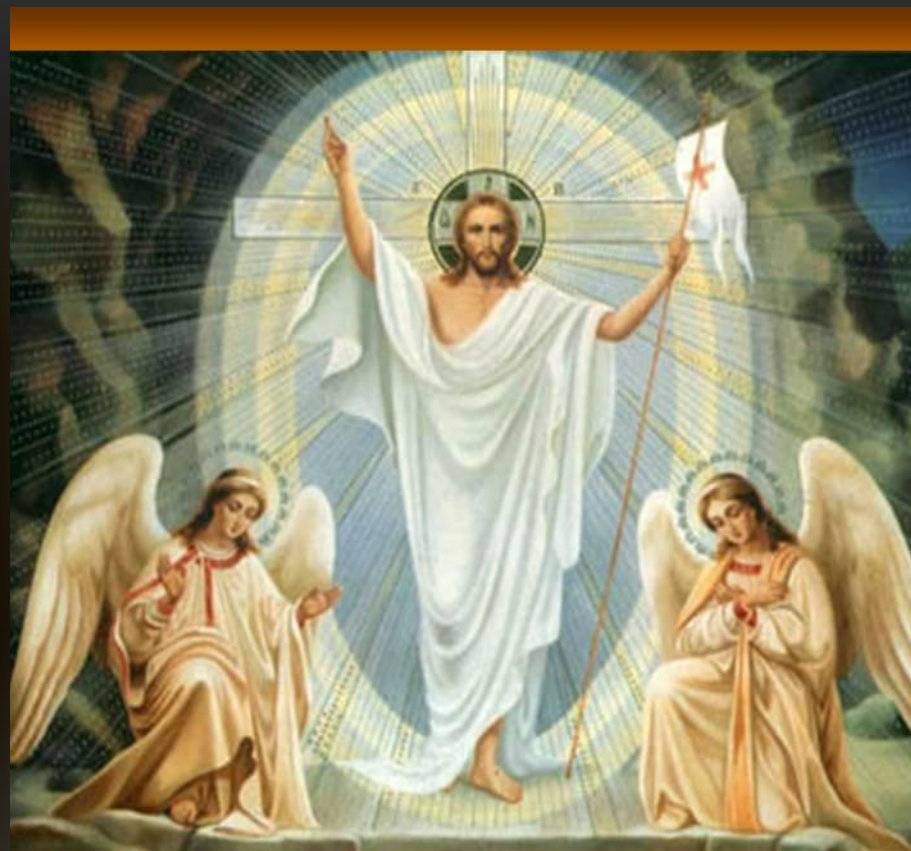
- Христиан дінінің пайда болу тарихын әртүрлі дәлелдемелермен айтады. Теориялық зерттеушілер өз тұжырымдарын тарихи, археологиялық материалдарға сүйене жасады.
- Діни философияның айтуынша, дін - Адам-Ата мен Хауа-Анадан келе жатқан құбылыс. Дін адамға туылғаннан беріледі. Ол Пайғамбарлар арқылы Алла сөзі адам баласының әулеттеріне үйретіліп келеді. Пайғамбарлар арқылы адам баласына жеткен дін адамдарды шынайы болмыстық қалпында сақтауға мүмкіншілік береді.

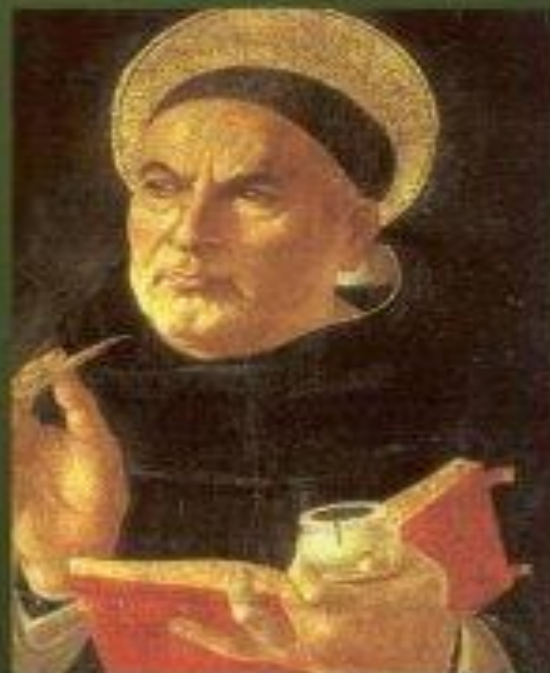
- Христиан философиясы түрлі фазалар мен формалардан тұрды. Ортағасырлық батысеуропа философиясының 2 кезеңін атап айтуға болады:
- **Патристика** – қасиетті жазбаларда белгіленгендей, жүйелі догмаларды жасау кезеңі болды. (антика философиясына, әсіресе Платон философиясына сүйенді)
- **Схоластика** – бұл кезеңнің негізгі міндеті діни догмаларды негіздеп, дәйектеп, қорғау болды. Схолостикалық философияның әдісі – ақыл көмегімен, яғни философия арқылы ақиқатты анықтау болды. Схолостикалық ойлау мәні жағынан 2 мәселеге шоғырланды: 1) әмбебаптылық мәселесі бойынша номинализм мен реализмнің таласы; 2) Құдайдың бар екендігін дәлелдеу.

Христиан діні құлдық тәртіпті айыптап, қарапайым халықтың мүдделерін қорғауға талпынды. Сөйтіп, адамдарға Христос әкелген құдай ақиқатын тану арқылы әрбір адам бостандыққа жете алады деп жариялады.

Христиан дінін ұстанушылар бұл дінді адамдар ойлап тапқан жоқ, ол адамзатқа құдайдың жіберген діні дейді. Бірақ діни ілімдердің салыстырмалы тарихы христиан дінінің пайда болуына діни, философиялық, этикалық ықпалдардың болғанын айғақтайды.

Фома Аквинский - ортағасыр схоластикасын жүйелеуші

DATALIFE ENGINE
SOFTNEWS MEDIA GROUP

Аврелий Августин

Гиппона епископы,
философ, христиан
дінбасы және саясаткер.
Католик және православ
мешіттерінің Әулиесі.
Христиан шіркеуінің дінбасысы
және **августинизм** ілімінің
негізін салушы. Ол батыс философиясы мен католиктік
теологияға үлкен ықпалын тигізді. Ол христиан дінінің ең
атақты ойшылы мен жазушысы, ең беделді және
белгілі шіркеудің Әулиесі.

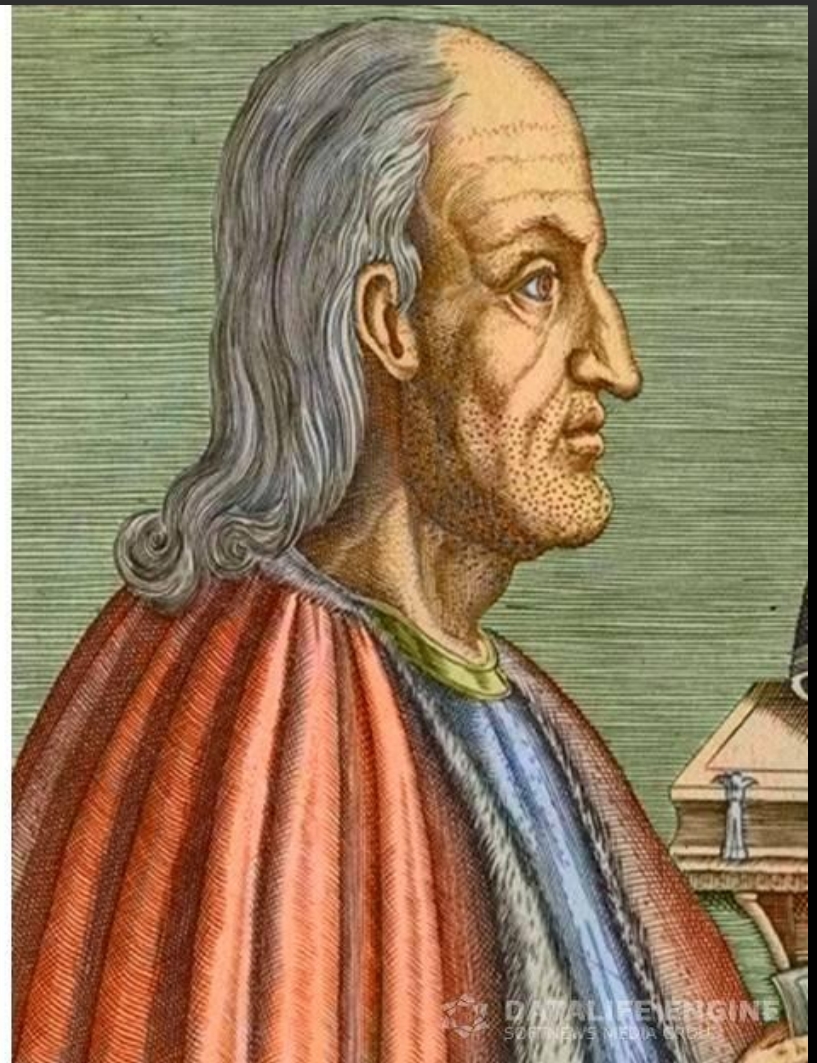
DATALIFE ENGINE
SOFTNEWS MEDIA GROUP

Августиннің пікірі бойынша, Құдай – табиғаттан жоғары, барлық дүниені жаратқан тұлға. Августин жалпы тарихтың христиандық тұғырнамасын дамытты, яғни тарих құдайдың алдын ала болжауымен дамып отырады деген фаталистік нанымды жақтады. Августиннің тарих туралы ойлары эсхатология деп аталады, өйткені ол ақыр заманға бағытталған

Ансельм Кентерберийский

Ансельм
Кентерберийский (1033-
1109) - ортағасырлық
кұдайтанушы, философ,
алғашқы схоластиканың өк
ілі. Ансельм
Кентерберийский сенімді
ақылдан жоғары қояды:
«түсіну үшін сену
керек». Құдай болмысы
туралы онтологиялық
дәлелдеме келтірген.

- Ортағасырлық философия христиандықпен ажыраусыз байланыста болған, сондықтан мұнда жалпы философиялық және христиандық идеялар байланыс тапқан. Ортағасырлық философияның негізгі идеясы – теоцентризм.

Теоцентризм: Орта ғасырларда теоцентризм ұстанымына сәйкес Құдай бүкіл әлемнің орталығында болды. Құдай бүкіл болмыстың, берекенің бастамасы болып табылады, өмірдегі ең негізгі мақсат – ол құдайға құлшылық деп көрсетеді. Орта ғасырларда Құдай мен дін философияның басты объектілері ретінде саналды.

- Назарларыңызға рахмет!